

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про основні засади державної кліматичної політики

Цей Закон визначає правові та організаційні засади державної кліматичної політики, спрямованої на забезпечення низьковуглецевого та сталого розвитку України, її екологічної, продовольчої та енергетичної безпеки, досягнення кліматичної нейтральності, забезпечення пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, виконання міжнародних зобов'язань України у сфері зміни клімату, удосконалення національної системи інвентаризації антропогенних викидів парникових газів із джерел та поглинання поглиначами парникових газів, забезпечення функціонування національної системи моніторингу та оцінки досягнення цілей державної кліматичної політики та прогнозування у сфері зміни клімату.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

- 1) адаптація до зміни клімату - процес, спрямований на зменшення вразливості чи забезпечення стійкості соціоекологічних систем та інфраструктури до впливу зміни клімату з метою пристосування до нових кліматичних умов, запобігання (зменшення) негативним наслідкам зміни клімату;
- 2) антропогенна діяльність - будь-яка діяльність людини, що впливає на зміну клімату, у тому числі на зміну складових атмосфери, обсяги викидів парникових газів, зміну ландшафтів, використання природних ресурсів;

3) антропогенні викиди - надходження в атмосферне повітря парникових газів, забруднюючих речовин або суміші таких речовин внаслідок здійснення антропогенної діяльності;

4) видалення парникових газів - процес або вид діяльності, спрямований на зниження концентрації парникових газів в атмосферному повітрі з метою пом'якшення наслідків зміни клімату;

5) викиди парникових газів - надходження в атмосферне повітря парникових газів;

6) джерела викидів парникових газів - об'єкти, процеси або види діяльності, що спричиняють викиди парникових газів в атмосферне повітря;

7) заходи щодо пом'якшення наслідків зміни клімату - система конкретних дій, стратегій та програм, спрямованих на зменшення вразливості екосистем, населення та економіки до негативних наслідків зміни клімату, зокрема щодо зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та/або збільшення обсягів їх видалення;

8) зміна клімату - зміна стану кліматичної системи понад природну мінливість клімату, що прямо чи опосередковано пов'язана з антропогенною діяльністю та спостерігається протягом порівнянних періодів часу;

9) кліматична нейтральність - стан, за якого загальний обсяг антропогенних викидів парникових газів дорівнює або компенсується загальним обсягом видалених парникових газів;

10) Міжурядова група експертів з питань зміни клімату - міжнародний науковий орган, створений Програмою Організації Об'єднаних Націй з довкілля та Всесвітньою метеорологічною організацією з метою систематичного оцінювання наукових, технічних та соціоекономічних аспектів зміни клімату, а також розроблення наукових рекомендацій щодо зменшення ризиків та адаптації до зміни клімату;

11) національна система інвентаризації антропогенних викидів із джерел викидів парникових газів та видалення парникових газів поглиначами - система інституційної взаємодії, правових та процедурних механізмів, створена для оцінки антропогенних викидів парникових газів та видалення парникових газів поглиначами, а також для підготовки звітності та архівного зберігання даних інвентаризації;

12) національний звіт про інвентаризацію антропогенних викидів із джерел викидів парникових газів та видалення парникових газів поглиначами - щорічний звіт, що містить кількісну та якісну інформацію про інвентаризацію антропогенних викидів парникових газів та видалення парникових газів поглиначами для оцінки ефективності політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та є результатом функціонування національної системи інвентаризації антропогенних викидів із джерел викидів парникових газів та видалення парникових газів поглиначами;

13) національно визначений внесок України до Паризької угоди - зобов'язання України щодо глобального реагування на зміну клімату, що полягають у здійсненні заходів для досягнення мети, визначеної Рамковою конвенцією Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату та Паризькою угодою;

14) низьковуглецевий розвиток - соціально-економічний розвиток держави, що спрямовується на забезпечення сталості, збереження природних ресурсів, пом'якшення наслідків зміни клімату, справедливого доступу кожного члена суспільства до ресурсів в умовах екологічної та економічної цілісності та підвищення рівня життя населення, а також характеризується поступовим зменшенням обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшенням обсягів видалення парникових газів поглиначами з метою досягнення кліматичної нейтральності;

15) парниковий газ - газоподібна складова атмосфери як природного, так і антропогенного походження, що поглинає і перевипромінює інфрачервоне випромінювання;

16) поглинання - процес видалення парникового газу, аерозолю або прекурсору парникового газу з атмосферного повітря поглиначем;

17) поглинач - процес, вид діяльності або механізм, що забезпечує видалення парникового газу, аерозолю або прекурсору парникового газу з атмосферного повітря;

18) пом'якшення наслідків зміни клімату - процес, спрямований на зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів, збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами та мінімізацію інших факторів, що спричиняють глобальне потепління, з метою зменшення впливу на зміну клімату;

19) природоорієнтовані рішення - дії, спрямовані на захист, збереження, відновлення та забезпечення сталого використання екосистем та управління ними з метою адаптації до зміни клімату, збереження біологічного різноманіття, у тому числі забезпечення сталих засобів із зазначеною метою;

20) ринкові механізми та інструменти - сукупність економічних політик та заходів, спрямованих на стимулювання зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів, пом'якшення наслідків зміни клімату та/або адаптації до неї шляхом використання ринкових підходів, які можуть включати запровадження системи торгівлі квотами на викиди парникових газів, податків на викиди діоксиду вуглецю, механізмів чистого розвитку та інших фінансових та економічних інструментів, що створюють економічні стимули для зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення інвестицій у низьковуглецеві технології;

21) сфера зміни клімату - сфера суспільних відносин, що виникають під час формування та реалізації державної кліматичної політики, а також під час здійснення діяльності, спрямованої на досягнення кліматичної нейтральності, пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, забезпечення низьковуглецевого та сталого розвитку, екологічної, продовольчої та енергетичної безпеки України;

22) циркулярна економіка - підхід до управління економічними ресурсами, що спрямовується на зменшення обсягів утворення відходів, подовження терміну експлуатації виробів та підвищення ефективності використання ресурсів для забезпечення функціонування справедливої, кліматично нейтральної, ресурсоефективної та конкурентної економіки.

2. Інші терміни у цьому Законі вживаються у значеннях, наведених у Рамковій конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, законах України "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів", "Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами", "Про енергетичну ефективність", "Про охорону атмосферного повітря", "Про оцінку впливу на довкілля", "Про ринок природного газу", "Про регулювання містобудівної діяльності", "Про технічні регламенти та оцінку відповідності".

Стаття 2. Предмет та сфера дії Закону

1. Цей Закон регулює відносини, що виникають під час формування та реалізації державної кліматичної політики та спрямовані на забезпечення досягнення кліматичної нейтральності, пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, забезпечення низьковуглецевого та сталого розвитку, екологічної, продовольчої та енергетичної безпеки України.

2. На виконання зобов'язань України згідно з Рамковою конвенцією Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, Паризькою угодою, Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, цей Закон спрямований на імплементацію *acquis communautaire* Європейського Союзу у сфері зміни клімату, зокрема Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2018/1999 про управління Енергетичним Союзом і пом'якшення наслідків зміни клімату та Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2021/1119 від 30 червня 2021 року, що встановлює рамки для досягнення кліматичної нейтральності та вносить зміни до регламентів (ЄС) № 401/2009 та (ЄС) 2018/1999 ("Європейський кліматичний закон"), що визначає основу для досягнення кліматичної нейтральності, та Європейського законодавства про клімат.

3. Правову основу регулювання відносин, що виникають під час формування та реалізації державної кліматичної політики, становлять Конституція України, цей Закон, Лісовий кодекс України, Земельний кодекс України, Водний кодекс України, Кодекс України про надра, закони України "Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів", "Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами", "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про енергетичну ефективність", "Про енергетичну ефективність будівель", "Про охорону атмосферного повітря", "Про систему громадського здоров'я", "Про охорону земель", "Про теплопостачання", міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інші нормативно-правові акти України.

Суб'єкти владних повноважень при застосуванні норм цього Закону беруть до уваги правозастосовну практику Енергетичного Співтовариства та Європейського Союзу, зокрема рішення Суду Європейського Союзу, роз'яснення Європейської Комісії та Секретаріату Енергетичного Співтовариства щодо застосування положень актів законодавства Європейського Союзу, зазначених у частині другій цієї статті.

Стаття 3. Принципи державної кліматичної політики

1. Принципами державної кліматичної політики є:

1) гендерна рівність у процесі формування та реалізації державної кліматичної політики та переходу до низьковуглецевого розвитку;

2) диференційована відповідальність - визнання Україною своєї відповідальності перед міжнародним співтовариством та майбутніми поколіннями щодо кліматичної безпеки і зміни клімату;

3) досягнення кліматичної нейтральності - спрямування державної кліматичної політики на послідовне та систематичне зменшення обсягів антропогенних

викидів парникових газів та збільшення обсягів поглинання поглиначами парникових газів в усіх секторах економіки та/або сферах державної політики;

4) економічна ефективність політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;

5) "енергоефективність насамперед" - здійснення аналізу витрат і вигод для врахування загальної ефективності інтегрованої енергетичної системи, забезпечення безпеки постачання та економічної ефективності та сприяння прийняттю найбільш ефективних рішень для досягнення кліматичної нейтральності по всьому ланцюгу створення вартості (від виробництва енергії до кінцевого споживання енергії);

6) "забруднювач платить" - суб'єкти господарювання, відповідальні за викиди парникових газів та забруднення довкілля, несуть витрати, пов'язані з такими викидами та забрудненням, у тому числі на оплату вартості заходів, вжитих для запобігання викидам та забрудненню довкілля, здійснення контролю за ним та його усунення тощо;

7) звітність - здійснення оцінки, моніторингу та інформування громадськості і міжнародного співтовариства щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;

8) інноваційна спрямованість - впровадження новітніх технологій та досягнень науки і техніки під час реалізації державної кліматичної політики;

9) природоорієнтованість - пріоритет збереження природних екосистем під час прийняття рішень для досягнення цілей державної кліматичної політики;

10) інтеграція державної кліматичної політики в усі сектори економіки та в усі сфери державної політики, а також у документи планування державного та/або місцевого рівнів, що регулюють питання відновлення України для подолання наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України;

11) міжнародне співробітництво - здійснення активної співпраці з міжнародними партнерами та організаціями у сфері державної кліматичної політики для обміну кращими практиками та досвідом;

12) наукова обґрунтованість - рішення, прийняті в рамках державної кліматичної політики, політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, ґрунтуються на актуальних наукових дослідженнях, моделюванні та аналізі зміни клімату та даних щодо стану здоров'я населення;

13) перегляд та оновлення - регулярний перегляд та оновлення державної кліматичної політики для врахування нових викликів та досягнень цілей державної кліматичної політики;

14) послідовність - поступове планування та впровадження державної кліматичної політики, політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;

15) превентивність - вжиття превентивних заходів та прийняття рішень на основі наукових даних та прогнозів щодо можливого негативного впливу на клімат, довкілля та здоров'я населення;

16) прозорість та відкритість - активне залучення громадськості та інших заінтересованих сторін до формування, реалізації, моніторингу та оцінки державної кліматичної політики;

17) справедлива трансформація - сприяння державної кліматичної політики у забезпеченні гідного життя та заробітку усім працівникам та спільнотам, на яких вплине процес переходу до низьковуглецевого розвитку та досягнення кліматичної нейтральності;

18) справедливість між поколіннями - необхідність забезпечення збалансованого та відповідального використання природних ресурсів та збереження клімату заради майбутніх поколінь;

19) сталий розвиток - відповідність державної кліматичної політики глобальним цілям сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй шляхом забезпечення балансу між екологічними, економічними та соціальними аспектами;

20) прогресивне підвищення стійкості та зниження вразливості до зміни клімату - спрямування державної кліматичної політики на прогресивне посилення адаптаційної спроможності, підвищення стійкості та зниження вразливості соціально-економічних та екологічних систем до зміни клімату;

21) фінансова підтримка - забезпечення належного фінансування політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї.

Стаття 4. Цілі державної кліматичної політики

1. Державна кліматична політика спрямована на досягнення кліматичної нейтральності України до 2050 року, забезпечення пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, низьковуглецевого та сталого розвитку, екологічної, продовольчої та енергетичної безпеки України.

2. Для досягнення цілей, визначених частиною першою цієї статті, встановлюється проміжна ціль - зменшення обсягів викидів парникових газів щонайменше на 65 відсотків до 2030 року відповідно до рівня 1990 року.

3. Довгострокові цілі державної кліматичної політики визначаються виключно цим Законом та полягають у:

1) досягненні кліматичної нейтральності шляхом соціально справедливого та економічно ефективного переходу до низьковуглецевого розвитку з метою стримування процесу зростання глобальної середньої температури на рівні значно нижчому за 2° С понад доіндустріальні рівні і докладання зусиль до обмеження зростання глобальної середньої температури до 1,5° С понад доіндустріальні рівні шляхом зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів поглинання поглиначами парникових газів відповідно до статті 2 Паризької угоди;

2) підвищенні опірності та зниженні ризиків, у тому числі для здоров'я населення, пов'язаних із зміною клімату, шляхом здійснення заходів щодо адаптації до зміни клімату відповідно до статті 7 Паризької угоди;

3) забезпеченні низьковуглецевого та сталого розвитку України;

4) забезпеченні екологічної, продовольчої та енергетичної безпеки України.

4. Середньострокові цілі державної кліматичної політики та їх цільові показники визначаються Довгостроковою стратегією низьковуглецевого розвитку України та, зокрема, охоплюють:

1) забезпечення зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів поглинання поглиначами парникових газів у галузях промисловості, транспорту, енергетики, сільського та лісового господарств, будівництва, управління відходами, управління природними ресурсами та в інших секторах економіки та/або сферах державної політики порівняно з базовим роком;

2) збільшення частки використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива в енергетичному балансі України;

3) зменшення енергоємності валового внутрішнього продукту та обсягів антропогенних викидів парникових газів на одиницю створеного валового внутрішнього продукту;

4) розвиток екологічно чистих і низьковуглецевих технологій та інфраструктури, а також впровадження природоорієнтованих рішень у різних секторах економіки;

5) посилення адаптаційної спроможності, підвищення стійкості та зниження вразливості соціально-економічних та екологічних систем до зміни клімату з

урахуванням пріоритетності забезпечення екологічної, продовольчої та енергетичної безпеки України;

б) збільшення обсягів видалення парникових газів з урахуванням принципу природоорієнтованості.

5. Україна прагне досягнення цілей державної кліматичної політики, визначених частиною першою цієї статті, з урахуванням узгоджених з міжнародними зобов'язаннями України у зазначеній сфері можливих відступів, обумовлених здійсненням Російською Федерацією збройної агресії проти України та її наслідками.

Розділ II. ВИЗНАЧЕННЯ ЗАСАД ДЕРЖАВНОЇ КЛІМАТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ, ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ, НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ КЛІМАТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Стаття 5. Визначення засад державної кліматичної політики, державне регулювання та управління у сфері державної кліматичної політики

1. Визначення засад державної кліматичної політики, державне регулювання та управління у сфері державної кліматичної політики у межах своїх повноважень здійснюють:

1) Верховна Рада України;

2) Кабінет Міністрів України;

3) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища;

4) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику економічного, соціального розвитку і торгівлі;

5) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексах;

6) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності;

7) інші центральні органи виконавчої влади відповідно до закону;

8) Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації;

9) Верховна Рада Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування.

2. Верховна Рада України:

1) визначає основні засади державної кліматичної політики;

2) здійснює парламентський контроль за формуванням та реалізацією державної кліматичної політики у межах, визначених Конституцією України та законами України;

3) розглядає щорічну інформацію Кабінету Міністрів України про хід та результати реалізації політик та заходів щодо пом'якшення зміни клімату та адаптації до неї;

4) здійснює інші повноваження, визначені Конституцією України.

3. Кабінет Міністрів України через систему органів виконавчої влади:

- 1) забезпечує пріоритезацію та проведення кроссекторальної державної кліматичної політики, спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади у зазначеній сфері;
- 2) забезпечує розроблення і здійснення заходів щодо створення інфраструктури, матеріально-технічної бази та інших умов, необхідних для формування та реалізації державної кліматичної політики;
- 3) видає у межах своїх повноважень нормативно-правові акти з питань державної кліматичної політики, у тому числі схвалює Національний план з енергетики та клімату, національно визначений внесок України до Паризької угоди, затверджує Довгострокову стратегію низьковуглецевого розвитку України, Стратегію адаптації до зміни клімату, секторальні програмні документи щодо зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, секторальні програмні документи щодо адаптації до зміни клімату та інші документи, передбачені цим Законом;
- 4) проводить оцінку проектів нормативно-правових актів на відповідність цілям державної кліматичної політики, визначеним Довгостроковою стратегією низьковуглецевого розвитку України;
- 5) визначає центральний орган виконавчої влади, що розробляє Довгострокову стратегію низьковуглецевого розвитку України;
- 6) визначає центральні органи виконавчої влади, що розробляють секторальні програмні документи щодо зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами;
- 7) щороку не пізніше 1 червня поточного року подає до Верховної Ради України інформацію за минулий календарний рік про хід та результати реалізації політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, про хід реалізації та результати виконання Довгострокової стратегії

низьковуглецевого розвитку України, Національного плану з енергетики та клімату, Стратегії адаптації до зміни клімату;

8) здійснює інші повноваження, визначені законом.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища:

1) забезпечує формування та реалізує державну кліматичну політику;

2) здійснює взаємодію з іншими центральними органами виконавчої влади з питань політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;

3) здійснює нормативно-правове регулювання державної кліматичної політики;

4) здійснює інформаційне забезпечення з питань зміни клімату;

5) залучається до розроблення Національного плану з енергетики та клімату;

6) вносить на розгляд Кабінету Міністрів України пропозиції щодо визначення пріоритетних напрямів діяльності, спрямування видатків державного бюджету на реалізацію політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;

7) здійснює інші повноваження, визначені законом.

5. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику економічного, соціального розвитку і торгівлі:

1) розробляє Національний план з енергетики та клімату;

2) розробляє секторальні плани зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, секторальні програмні документи щодо адаптації до зміни клімату та плани дій до них відповідно до своїх повноважень;

3) здійснює інші повноваження, визначені законом.

6. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі:

1) залучається до розроблення Національного плану з енергетики та клімату;

2) розробляє секторальні плани зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, секторальні програмні документи щодо адаптації до зміни клімату та плани дій до них відповідно до своїх повноважень;

3) здійснює інші повноваження, визначені законом.

7. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності:

1) здійснює кліматичне інформаційне обслуговування та підготовку прогнозів зміни клімату;

2) публікує на своєму офіційному веб-сайті та оновлює інформацію про прогнози зміни клімату;

3) ініціює розроблення державних цільових науково-технічних програм у сфері зміни клімату;

4) здійснює інші повноваження, визначені законом.

8. Інші центральні органи виконавчої влади:

1) здійснюють підготовку пропозицій щодо реалізації державної кліматичної політики у відповідній галузі, створюють організаційно-економічні механізми для забезпечення її реалізації;

2) відповідно до своїх повноважень беруть участь у розробленні національних планів дій, реалізації політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, здійсненні науково-обґрунтованої оцінки та моніторингу їх реалізації та підготовці для внесення на розгляд Кабінету Міністрів України інформації про стан виконання зазначених планів та реалізації політик та заходів;

3) розробляють секторальні плани зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, секторальні програмні документи щодо адаптації до зміни клімату та плани дій до них;

4) здійснюють інші повноваження, визначені законом.

9. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації:

1) розробляють, подають на затвердження відповідної ради та забезпечують виконання регіональних планів зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, а також регіональних стратегій щодо адаптації до зміни клімату з урахуванням вимог, визначених статтею 13 цього Закону;

2) звітують перед відповідною радою про виконання регіональних планів зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, а також регіональних стратегій щодо адаптації до зміни клімату;

3) забезпечують включення заходів, спрямованих на досягнення цілей державної кліматичної політики, до регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації, регіональних програм охорони довкілля та/або інших документів планування місцевого рівня з урахуванням вимог, визначених статтею 14 цього Закону;

4) здійснюють інші повноваження, визначені законом.

10. Органи місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень:

1) розробляють та забезпечують виконання місцевих планів зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, а також місцевих стратегій щодо адаптації до зміни клімату з урахуванням вимог, визначених статтею 14 цього Закону;

2) затверджують регіональні та місцеві плани зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, а також регіональні та місцеві стратегії адаптації до зміни клімату з урахуванням вимог, визначених статтею 14 цього Закону;

3) мають право в межах фонду охорони навколишнього природного середовища здійснювати природоохоронні заходи щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та/або адаптації до неї;

4) забезпечують реалізацію політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї у відповідних населених пунктах, здійснюють контроль за їх виконанням, за умови фінансування за рахунок коштів місцевих бюджетів;

5) здійснюють моніторинг реалізації політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;

6) здійснюють інші повноваження, визначені законом.

Стаття 6. Консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи з питань зміни клімату

1. Для досягнення цілей державної кліматичної політики, дотримання принципів належного врядування у здійсненні державної кліматичної політики центральні органи виконавчої влади, визначені статтею 5 цього Закону, можуть створювати консультативні, дорадчі чи інші допоміжні органи з питань зміни клімату.

2. Для ефективної координації діяльності органів виконавчої влади, визначених статтею 5 цього Закону, щодо реалізації державної кліматичної політики, виконання міжнародних зобов'язань України щодо зміни клімату та збереження озонового шару Кабінет Міністрів України утворює консультативний, дорадчий чи інший допоміжний орган з питань зміни клімату.

3. Положення про консультативний, дорадчий, інший допоміжний орган Кабінету Міністрів України з питань зміни клімату затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 7. Наукове забезпечення досягнення цілей державної кліматичної політики

1. Для забезпечення наукового обґрунтування діяльності, спрямованої на досягнення цілей державної кліматичної політики, здійснюються системні наукові дослідження кліматичних процесів та антропогенного впливу на клімат, пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї.

2. Основними завданнями наукового забезпечення досягнення цілей державної кліматичної політики є:

1) здійснення наукових досліджень, спрямованих на:

розуміння процесів, пов'язаних із зміною клімату, її впливом на довкілля, економічний розвиток та суспільство;

розроблення політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;

прогнозування у сфері зміни клімату;

2) врахування результатів наукових досліджень у процесі формування державної кліматичної політики та під час реалізації політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;

3) проведення екологічних, економічних і соціальних оцінок політик та заходів щодо пом'якшення зміни клімату, адаптації до неї та їх впливу на суспільство і здоров'я населення;

4) інші завдання з наукового забезпечення державної кліматичної політики.

3. Наукове забезпечення досягнення цілей державної кліматичної політики здійснюється шляхом співпраці з науковими установами, міжнародними науковими організаціями та експертами.

4. З метою наукового забезпечення формування державної кліматичної політики, досягнення її цілей, розгляду проектів документів планування державної кліматичної політики, моніторингу реалізації державних політик та заходів, загальної наукової координації та прогнозування у сфері зміни клімату

утворюється Науково-експертна рада з питань зміни клімату та збереження озонового шару як незалежний дорадчий науково-експертний орган.

5. Завданнями Науково-експертної ради з питань зміни клімату та збереження озонового шару є:

1) розгляд наукових висновків, звітів Міжурядової групи експертів з питань зміни клімату, наукових кліматичних даних та інформації, зокрема щодо України;

2) науковий супровід та надання пропозицій, підготовка звітів щодо досягнення цілей державної кліматичної політики, реалізації політик та заходів, моніторингу їх реалізації, прогнозування у сфері зміни клімату, а також щодо відповідності цілей державної кліматичної політики, політик та заходів міжнародним зобов'язанням України у зазначеній сфері;

3) надання висновків, зауважень і пропозицій до проектів документів планування державної кліматичної політики, що подаються на розгляд Кабінету Міністрів України;

4) сприяння обміну інформацією про наукові досягнення щодо моделювання, моніторингу та оцінки, перспективних досліджень та інновацій, спрямованих на зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами;

5) наукове обґрунтування прогнозування у сфері зміни клімату, шляхів і способів досягнення цілей державної кліматичної політики;

6) інформування, підвищення обізнаності населення та просвіта з питань зміни клімату та її наслідків, розвиток діалогу та співробітництва між науковими установами щодо зміни клімату;

7) здійснення оцінки державних політик на відповідність цілям та принципам державної кліматичної політики відповідно до статті 23 цього Закону;

8) надання пропозицій щодо кандидатур національних експертів Міжурядової групи експертів з питань зміни клімату;

9) інші завдання, визначені положенням про Науково-експертну раду з питань зміни клімату та збереження озонового шару.

6. Положення про Науково-експертну раду з питань зміни клімату та збереження озонового шару та її персональний склад затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Розділ III. ПЛАНУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ КЛІМАТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Стаття 8. Довгострокова стратегія низьковуглецевого розвитку України

1. Для забезпечення стратегічного планування та досягнення довгострокових цілей державної кліматичної політики Кабінет Міністрів України затверджує Довгострокову стратегію низьковуглецевого розвитку України. Перша Довгострокова стратегія низьковуглецевого розвитку України затверджується на період до 2050 року, переглядається та у разі потреби оновлюється кожні п'ять років з періодом планування на 30 років з урахуванням результатів оцінки та моніторингу її реалізації.

2. Під час перегляду середньострокових цілей та цільових показників державної кліматичної політики, визначених Довгостроковою стратегією низьковуглецевого розвитку України, оновлені середньострокові цілі не мають бути менш амбітними, ніж попередні.

3. Під час перегляду середньострокових цілей та цільових показників державної кліматичної політики враховуються актуальні наукові дані, стан та тенденції зміни клімату, а також міжнародні зобов'язання України у сфері зміни клімату,

зокрема результати періодичної глобальної оцінки результатів діяльності, що здійснюється в рамках Паризької угоди.

4. Центральний орган виконавчої влади, визначений Кабінетом Міністрів України, розробляє Довгострокову стратегію низьковуглецевого розвитку України, здійснює оцінку та моніторинг її реалізації.

Стаття 9. Національно визначений внесок України до Паризької угоди

1. З метою виконання зобов'язань України за Паризькою угодою щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї розробляється національно визначений внесок України до Паризької угоди з урахуванням цілей державної кліматичної політики, середньострокових цілей державної кліматичної політики, визначених Довгостроковою стратегією низьковуглецевого розвитку України.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, забезпечує розроблення та перегляд національно визначеного внеску України до Паризької угоди відповідно до вимог та методології, узгоджених рішеннями Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, що є нарадою Сторін Паризької угоди.

3. Національно визначений внесок України до Паризької угоди схвалюється на строк 10 років, переглядається та оновлюється не менше одного разу на п'ять років або у разі виникнення змін у кліматичних умовах та інновацій у сфері науки і техніки.

4. Національно визначений внесок України до Паризької угоди схвалюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Національний план з енергетики та клімату

1. З метою забезпечення досягнення середньострокових цілей державної кліматичної політики, визначених Довгостроковою стратегією низьковуглецевого розвитку України, забезпечення міжсекторальної співпраці центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику економічного, соціального розвитку і торгівлі, разом з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади розробляє Національний план з енергетики та клімату, що схвалюється Кабінетом Міністрів України.

2. Національний план з енергетики та клімату розробляється на строк 10 років, переглядається та оновлюється кожні п'ять років з урахуванням зобов'язань України за міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

3. Національний план з енергетики та клімату має враховувати цілі і принципи державної кліматичної політики, визначені цим Законом, а також напрями розвитку державної кліматичної політики, визначені Довгостроковою стратегією низьковуглецевого розвитку України, національно визначеним внеском України до Паризької угоди, та має охоплювати всі сектори економіки та сфери державної політики.

4. Порядок підготовки Національного плану з енергетики та клімату затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Стратегія адаптації до зміни клімату

1. Для підвищення здатності адаптуватися до негативних наслідків зміни клімату та зниження вразливості соціально-економічних та екологічних систем до зміни клімату на загальнодержавному рівні центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, розробляє Стратегію адаптації до зміни клімату, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Стратегія адаптації до зміни клімату, зокрема, визначає:

1) оцінку ризиків та вразливості соціально-економічних та екологічних систем до зміни клімату, конкретних кліматичних загроз, що впливають на територію України, здатність до адаптації та аналіз можливих наслідків;

2) пріоритети, інституційні механізми та цілі для адаптації до зміни клімату, зокрема заходи для захисту економіки, інфраструктури, громадського здоров'я, екосистем;

3) конкретні заходи та ініціативи, спрямовані на реалізацію Стратегії адаптації до зміни клімату, підвищення стійкості інфраструктури, забезпечення розвитку систем раннього оповіщення населення про стихійні лиха тощо;

4) обсяг ресурсів та джерела фінансування Стратегії адаптації до зміни клімату;

5) механізми оцінки, моніторингу та звітності про виконання Стратегії адаптації до зміни клімату та досягнення її цілей.

3. Стратегія адаптації до зміни клімату розробляється на строк 10 років, переглядається та оновлюється кожні п'ять років з урахуванням результатів оцінки та моніторингу її реалізації.

Стаття 12. Секторальні програмні документи щодо зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами

1. Для досягнення довгострокових цілей державної кліматичної політики, середньострокових цілей державної кліматичної політики, визначених Довгостроковою стратегією низьковуглецевого розвитку України, виконання міжнародних зобов'язань України у зазначеній сфері центральними органами виконавчої влади розробляються секторальні програмні документи щодо зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами (далі у цій статті - секторальні програмні документи) у галузях промисловості, транспорту, енергетики, сільського та лісового господарств, будівництва, управління відходами,

управління природними ресурсами та в інших секторах економіки та/або сферах державної політики.

2. Секторальні програмні документи, зокрема, визначають:

1) оцінку поточних антропогенних викидів парникових газів у відповідних секторах економіки та/або сферах державної політики, у тому числі джерела антропогенних викидів парникових газів та їх обсяги;

2) цілі зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами у відповідних секторах економіки та/або сферах державної політики;

3) конкретні політики та заходи щодо пом'якшення наслідків зміни клімату з урахуванням принципу природоорієнтованості та принципу "енергоефективність насамперед", а також інші ініціативи;

4) очікувані результати реалізації політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату, зокрема щодо зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами у відповідних секторах економіки та/або сферах державної політики;

5) обсяг фінансових ресурсів та джерела фінансування для реалізації політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату;

6) механізми оцінки, моніторингу та звітності про виконання секторальних програмних документів.

3. Секторальні програмні документи розробляються з урахуванням результатів наукових досліджень та із залученням експертних організацій та громадськості.

4. Центральні органи виконавчої влади, визначені Кабінетом Міністрів України, відповідають за розроблення, впровадження, оцінку та моніторинг секторальних програмних документів та забезпечують координацію з іншими секторами економіки та/або сферами державної політики.

5. Секторальні програмні документи затверджуються Кабінетом Міністрів України, переглядаються та оновлюються кожні п'ять років з урахуванням результатів оцінки та моніторингу їх реалізації.

6. У разі недоцільності розроблення окремих секторальних програмних документів положення частини другої цієї статті мають бути включені до стратегії розвитку відповідних секторів економіки та/або сфер державної політики.

Стаття 13. Секторальні програмні документи щодо адаптації до зміни клімату

1. З метою адаптації до зміни клімату, виконання міжнародних зобов'язань України у сфері зміни клімату центральні органи виконавчої влади із залученням Науково-експертної ради з питань зміни клімату та збереження озонового шару розробляють секторальні програмні документи щодо адаптації до зміни клімату у відповідному секторі економіки та/або відповідній сфері державної політики.

2. Секторальні програмні документи щодо адаптації до зміни клімату визначають:

1) оцінку ризиків та вразливості відповідного сектору економіки та/або відповідної сфери державної політики до зміни клімату, у тому числі потенційні кліматичні загрози та їх можливі наслідки;

2) пріоритети та цілі для адаптації до зміни клімату у відповідному секторі економіки та/або відповідній сфері державної політики;

3) конкретні заходи та ініціативи, спрямовані на забезпечення розвитку та модернізацію інфраструктури, прийняття технологічних та природоорієнтованих рішень тощо;

4) обсяг фінансових ресурсів та джерела фінансування для виконання заходів, визначених пунктом 3 цієї частини;

5) механізми оцінки, моніторингу та звітності про виконання секторальних програмних документів щодо адаптації до зміни клімату.

3. Секторальні програмні документи щодо адаптації до зміни клімату розробляються з урахуванням результатів наукових досліджень та із залученням експертних організацій та громадськості.

4. Центральні органи виконавчої влади, визначені Кабінетом Міністрів України у Стратегії адаптації до зміни клімату, відповідають за розроблення, впровадження, оцінку та моніторинг секторальних програмних документів щодо адаптації до зміни клімату та забезпечують координацію з іншими секторами економіки та/або сферами державної політики.

5. Секторальні програмні документи щодо адаптації до зміни клімату затверджуються Кабінетом Міністрів України, переглядаються та оновлюються кожні п'ять років з урахуванням результатів оцінки та моніторингу їх реалізації.

Стаття 14. Планування державної кліматичної політики на регіональному та місцевому рівнях

1. Для забезпечення досягнення цілей державної кліматичної політики на регіональному рівні Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації у межах своїх повноважень розробляють, подають на затвердження відповідної ради та забезпечують виконання регіональних планів зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, а також регіональних стратегій адаптації до зміни клімату.

Для забезпечення досягнення цілей державної кліматичної політики на місцевому рівні органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень розробляють та затверджують місцеві плани зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, а також місцеві стратегії адаптації до зміни клімату.

2. Під час розроблення регіональних та місцевих планів зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, регіональних та місцевих стратегій адаптації до зміни клімату враховуються Довгострокова стратегія низьковуглецевого розвитку України, національно визначений внесок України до Паризької угоди, Національний план з енергетики та клімату, Стратегія адаптації до зміни клімату, секторальні програмні документи щодо зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, секторальні програмні документи щодо адаптації до зміни клімату.

Регіональні та місцеві плани, під час розроблення яких не затверджено відповідні стратегії або плани, визначені цією статтею, можуть розроблятися без їх врахування.

3. Для забезпечення досягнення цілей державної кліматичної політики на регіональному та місцевому рівнях Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень забезпечують включення заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї до регіональних стратегій розвитку, стратегій розвитку територіальних громад та планів заходів з їх реалізації, місцевих та регіональних програм охорони довкілля та інших документів планування місцевого рівня.

У разі включення Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї до регіональних стратегій розвитку, стратегій розвитку територіальних громад та планів заходів з їх реалізації, місцевих та регіональних програм охорони довкілля та інших документів планування

місцевого рівня розроблення та затвердження місцевих та регіональних планів зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, місцевих та регіональних стратегій адаптації до зміни клімату, визначених частиною першою цієї статті, не є обов'язковим.

4. Заходи щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, що включаються до регіональних стратегій розвитку, стратегій розвитку територіальних громад та планів заходів з їх реалізації, місцевих та регіональних програм охорони довкілля та інших документів планування місцевого рівня, розробляються з урахуванням результатів наукових досліджень та із залученням експертних організацій та громадськості відповідно до методичних рекомендацій, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

5. Регіональні та місцеві плани зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, регіональні та місцеві стратегії адаптації до зміни клімату переглядаються та оновлюються кожні п'ять років з урахуванням результатів оцінки та моніторингу їх реалізації.

Стаття 15. Врахування цілей державної кліматичної політики у програмах комплексного відновлення Автономної Республіки Крим, областей, територій територіальних громад

1. Під час розроблення та запровадження програм комплексного відновлення Автономної Республіки Крим, області, території територіальної громади (її частин) для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України, а також інших документів планування державного та/або місцевого рівня, що регулюють питання відновлення України для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України, органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування враховують принципи і цілі державної кліматичної політики та сприяють їх досягненню.

2. Програми комплексного відновлення Автономної Республіки Крим, області, території територіальної громади (її частин) для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України, а також інші документи планування державного та/або місцевого рівня, що регулюють питання відновлення України для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України, щодо відновлення інфраструктури, житлового фонду, соціальних об'єктів тощо, розробляються з урахуванням необхідних політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї та заходів із забезпечення стійкості до поточної та прогнозованої зміни клімату.

У програмах комплексного відновлення Автономної Республіки Крим, області, території територіальної громади (її частин) для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України та інших документах планування державного та/або місцевого рівня, що регулюють питання відновлення України для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України, визначаються конкретні заходи щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, а також заходи щодо використання низьковуглецевих технологій.

Розділ IV. МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ ДЕРЖАВНОЇ КЛІМАТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Стаття 16. Фіскальні інструменти для досягнення цілей державної кліматичної політики

1. З метою зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами у процесі діяльності суб'єктів господарювання та стимулювання сталого розвитку Податковим кодексом України встановлюється фіскальний інструмент у вигляді екологічного податку.

Стаття 17. Ринкові механізми та інструменти реалізації державної кліматичної політики

1. Ринковими механізмами та інструментами реалізації державної кліматичної політики є система торгівлі квотами на викиди парникових газів, а також інші механізми та інструменти, що передбачені статтею 6 Паризької угоди та визначені законами України.

Система торгівлі квотами на викиди парникових газів враховує цілі державної кліматичної політики, рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства та визначається законом.

Інструменти захисту та підтримки внутрішнього ринку і вітчизняних виробників, які є експортерами в країни, в яких не запроваджені система торгівлі квотами на викиди парникових газів, інші механізми та інструменти, передбачені статтею 6 Паризької угоди, визначаються законами України.

2. Запровадження системи торгівлі квотами на викиди парникових газів здійснюється на основі результатів моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів.

3. Система торгівлі квотами на викиди парникових газів регулює обсяги викидів парникових газів за видами діяльності, що охоплюється сферою її застосування, шляхом встановлення сукупного обмеження на викиди парникових газів на основі достовірних даних про викиди парникових газів та застосування найбільш ефективних підходів з метою зменшення обсягів таких викидів.

4. Порядок створення та функціонування ринкових механізмів та інструментів, передбачених статтею 6 Паризької угоди, та інших міжнародних інструментів затверджується Кабінетом Міністрів України.

Використання ринкових механізмів та інструментів, передбачених цією частиною, має сприяти досягненню цілей державної кліматичної політики.

Стаття 18. Організаційно-економічні механізми та інструменти для досягнення цілей державної кліматичної політики

1. Функціонування організаційно-економічних механізмів для досягнення цілей державної кліматичної політики забезпечується шляхом:

1) стимулювання сталого низьковуглецевого виробництва та обігу товарів і послуг, що за своїми характеристиками сприяють досягненню цілей державної кліматичної політики;

2) поступового зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів, збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами та зменшення обсягів споживання контрольованих речовин відповідно до Закону України "Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами";

3) сприяння створенню внутрішнього інвестиційного попиту на фінансові інструменти, спрямовані на досягнення цілей державної кліматичної політики різними категоріями потенційних інвесторів, зокрема залучення населення та локальних інституційних інвесторів;

4) стимулювання здійснення діяльності, спрямованої на збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, у тому числі за рахунок збереження та відновлення природних екосистем, створення нових територій природно-заповідного фонду, запровадження більш екологічних сільськогосподарських практик, консервації деградованих земель тощо;

5) здійснення наукових досліджень та впровадження інноваційних технологій, що сприяють реалізації заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;

6) залучення міжнародних фінансових організацій, установ та фондів до співробітництва щодо підвищення якості інструментів для досягнення цілей державної кліматичної політики, інвестування в них;

7) підвищення стандартів енергоефективності та запровадження циркулярної економіки у сферах будівництва та промисловості з метою зменшення обсягів

антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами та адаптації до зміни клімату;

8) підтримки інших добровільних механізмів реалізації державної кліматичної політики.

Стаття 19. Інструменти державної фінансової підтримки суб'єктів господарювання для досягнення цілей державної кліматичної політики

1. З метою забезпечення реалізації державної кліматичної політики, заохочення суб'єктів господарювання до низьковуглецевого розвитку та виконання заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї суб'єкти господарювання мають право на отримання державної допомоги в порядку, встановленому Законом України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання", з урахуванням особливостей, встановлених цією статтею.

2. Державна допомога суб'єктам господарювання для досягнення цілей державної кліматичної політики може включати такі заходи:

1) надання фінансової підтримки для виконання заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї шляхом надання грантів, субсидій, кредитів з низькою відсотковою ставкою та застосування інших фінансових інструментів;

2) надання гарантій, цільових кредитів для виконання заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї на пільгових умовах, обслуговування таких кредитів за пільговими тарифами;

3) застосування інших передбачених законом форм та інструментів фінансової підтримки;

4) поступове зменшення та скасування державної підтримки секторів економіки та/або сфер державної політики в частині видобування, транспортування,

обробки та споживання викопних палив, що не відповідають вимогам низьковуглецевого розвитку;

5) запровадження схем підтримки розвитку зелених та низьковуглецевих технологій, відновлюваних джерел енергії (аукціонів, "контрактів на різницю" тощо);

6) забезпечення доступу суб'єктів господарювання до навчання та консультацій з питань запровадження заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;

7) інші заходи, передбачені Законом України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання".

3. Порядок надання фінансової допомоги суб'єктам господарювання, заінтересованим у виконанні заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, затверджується Кабінетом Міністрів України з урахуванням вимог цього Закону та Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання".

Стаття 20. Інструменти стимулювання населення для досягнення цілей державної кліматичної політики

1. З метою забезпечення реалізації державної кліматичної політики, заохочення населення до виконання заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї може надаватися державна фінансова підтримка шляхом:

1) надання грантів, субсидій, кредитів з низькою відсотковою ставкою та застосування інших фінансових інструментів;

2) надання гарантій, цільових кредитів для виконання заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї на пільгових умовах, обслуговування таких кредитів за пільговими тарифами;

3) застосування інших передбачених законом форм та інструментів фінансової підтримки.

2. З метою популяризації заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, використання низьковуглецевих технологій органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування:

1) сприяють популяризації заходів щодо обміну та використання вторинних ресурсів, а також зменшенню обсягу відходів та запровадженню циркулярної економіки;

2) запроваджують освітні програми щодо зміни клімату на глобальному та регіональному рівнях, її наслідків, шляхів запобігання та адаптації до неї;

3) запроваджують на місцевому та регіональному рівнях механізми стимулювання та підтримки ініціатив населення у виконанні заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;

4) забезпечують надання та доступ до достовірної інформації про переваги та можливості природоорієнтованих рішень, зелених технологій, екологічних ініціатив, енергоефективності, заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї через рекламу, медіа, мережу Інтернет, освітні кампанії тощо;

5) забезпечують створення екологічно безпечних та кліматично нейтральних об'єктів інфраструктури;

6) забезпечують та сприяють створенню нових територій природно-заповідного фонду, а також консервації деградованих земель;

7) забезпечують та сприяють переходу сільськогосподарських виробників і землевласників до більш екологічних практик у сільському господарстві;

8) вживають інших заходів для стимулювання населення до впровадження заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї.

Стаття 21. Фінансування заходів, спрямованих на досягнення цілей державної кліматичної політики

1. Фінансування заходів, спрямованих на досягнення цілей державної кліматичної політики, здійснюється за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, надходжень від урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ, міжнародної технічної допомоги та інших не заборонених законом джерел, а також на засадах державно-приватного партнерства або енергосервісу.

2. Державна підтримка виконання заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї здійснюється шляхом:

1) бюджетних асигнувань з державного бюджету та/або місцевих бюджетів;

2) здешевлення кредитів на забезпечення виконання заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї (відшкодування відсотків за кредитами та/або частини суми кредиту);

3) відшкодування частини вартості заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;

4) пільгового кредитування;

5) надання державних та місцевих гарантій за кредитами;

6) залучення коштів урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ;

7) здійснення державно-приватного партнерства;

8) створення механізмів для страхування воєнних ризиків, у тому числі із залученням коштів міжнародних організацій;

9) створення сприятливих умов для здійснення трансферу технологій та локалізації виробництва обладнання у сферах відновлюваної енергетики, енергоефективності та декарбонізації промисловості;

10) фінансування в інших формах, передбачених законодавством.

Стаття 22. Інформування громадськості, її участь та доступ до інформації щодо зміни клімату

1. Органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування забезпечують інформування громадськості та її участь у розробленні політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, передбачених цим Законом.

2. У процесі обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження та/або пропозиції щодо зміни клімату без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та/або пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (зокрема в електронному вигляді) та в усній формі під час публічних обговорень.

3. Інформація про всі зауваження та/або пропозиції громадськості, отримані у письмовій формі (зокрема в електронному вигляді), а також таблиця із зазначенням інформації про повне, часткове врахування або обґрунтоване відхилення поданих у письмовій формі зауважень та/або пропозицій надаються публічно.

Розділ V. НАЦІОНАЛЬНА СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ КЛІМАТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ. ВЖИТТЯ ЗАХОДІВ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ У СФЕРІ ЗМІНИ КЛІМАТУ

Стаття 23. Моніторинг та оцінка реалізації державної кліматичної політики

1. З метою здійснення моніторингу та оцінки реалізації державної кліматичної політики центральні органи виконавчої влади (відповідно до секторів економіки та/або сфер державної політики) щороку не пізніше 1 березня надають Кабінету Міністрів України інформацію за минулий календарний рік про результати реалізації політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї та результати досягнення цілей державної кліматичної політики.

До політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї належать усі політики та заходи, спрямовані на досягнення цілей Національного плану з енергетики та клімату та/або виконання зобов'язань згідно з пунктами "а" та "b" частини другої статті 4 Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, що можуть включати інструменти, основною метою яких не є зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів або зміни в енергетичному секторі.

2. З метою здійснення моніторингу та оцінки реалізації державної кліматичної політики щодо адаптації до зміни клімату центральні органи виконавчої влади (відповідно до секторів економіки та/або сфер державної політики) щороку надають Кабінету Міністрів України інформацію про результати реалізації політик та заходів щодо адаптації до зміни клімату та результати досягнення цілей державної кліматичної політики.

3. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, здійснює моніторинг реалізації політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї та реалізації державної кліматичної політики.

4. Науково-експертна рада з питань зміни клімату та збереження озонового шару здійснює оцінку державних політик на відповідність цілям та принципам державної кліматичної політики.

Оцінка, передбачена абзацом першим цієї частини, включає, зокрема, аналіз ефективності здійснених заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, результатів діяльності та внеску органів державної влади у досягнення цілей державної кліматичної політики, а також оцінку ефективності застосування фінансових інструментів для досягнення цілей державної кліматичної політики.

За результатами оцінки державних політик на відповідність цілям та принципам державної кліматичної політики Науково-експертна рада з питань зміни клімату та збереження озонового шару розробляє рекомендації щодо вжиття відповідних заходів після проведення зазначеної оцінки та подає їх до Кабінету Міністрів України та консультативного, дорадчого або іншого допоміжного органу Кабінету Міністрів України з питань зміни клімату.

5. Результати моніторингу та оцінки реалізації державної кліматичної політики, у тому числі результати аналізу ризиків та рекомендації щодо подальших заходів, включаються до щорічного звіту Кабінету Міністрів України про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та до інформації, що подається до Верховної Ради України відповідно до пункту 7 частини третьої статті 5 цього Закону.

6. Центральні органи виконавчої влади, інші органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування надають всю інформацію, необхідну для забезпечення ефективного моніторингу та оцінки реалізації державної кліматичної політики.

7. За результатами моніторингу та оцінки реалізації державної кліматичної політики, за умови невідповідності державних політик цілям та принципам державної кліматичної політики, визначеним цим Законом, Кабінет Міністрів України вживає заходів для приведення таких державних політик у відповідність із цілями та принципами державної кліматичної політики.

8. Кабінет Міністрів України здійснює оцінку проектів нормативно-правових актів на відповідність цілям державної кліматичної політики.

9. Моніторинг та оцінка реалізації державної кліматичної політики здійснюються на основі інформації та даних, що подаються центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування.

10. Порядок здійснення моніторингу та оцінки реалізації державної кліматичної політики, перелік відповідних документів державного планування та показників, порядок здійснення оцінки державних політик на відповідність цілям та принципам державної кліматичної політики, порядок здійснення моніторингу реалізації політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 24. Прогнозування у сфері зміни клімату

1. З метою забезпечення ефективного управління та адаптації до зміни клімату в Україні Науково-експертною радою з питань зміни клімату та збереження озонового шару здійснюється прогнозування у сфері зміни клімату, що базується на науково-обґрунтованих оцінках, у тому числі на постійно оновлюваних прогнозах зміни кліматичних умов на різні проміжки часу.

2. Прогнозування у сфері зміни клімату передбачає:

1) визначення можливих варіантів зміни клімату на різних проміжках часу, що дає змогу аналізувати та планувати заходи з адаптації до зміни клімату;

2) систематичний збір та аналіз кліматичних даних для забезпечення прогнозування з урахуванням змін на глобальному та регіональному рівнях;

- 3) визначення можливих наслідків зміни клімату для різних секторів економіки та територій, включаючи громадське здоров'я, сільське господарство, водні та лісові ресурси, інфраструктуру;
- 4) визначення ефективних політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;
- 5) оцінку обсягів антропогенних викидів парникових газів та обсягів видалення парникових газів поглиначами в Україні у середньо- та довгостроковій перспективі за різними сценаріями розвитку економіки та реалізації політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї;
- 6) застосування світового досвіду щодо зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів для зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів в Україні;
- 7) іншу інформацію.

3. Методика прогнозування зміни клімату на території України затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

4. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, публікує інформацію про прогнози зміни клімату на своєму офіційному веб-сайті та оновлює її.

5. Органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування та інші заінтересовані організації враховують результати прогнозування у сфері зміни клімату під час прийняття рішень та розроблення програмних документів щодо зміни клімату.

6. Прогноз у сфері зміни клімату постійно оновлюється та коригується на основі нових даних та результатів наукових досліджень.

Розділ VI. НАЦІОНАЛЬНА СИСТЕМА ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ АНТРОПОГЕННИХ ВИКИДІВ ІЗ ДЖЕРЕЛ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ ТА ВИДАЛЕННЯ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ ПОГЛИНАЧАМИ

Стаття 25. Оцінка антропогенних викидів парникових газів та видалення парникових газів поглиначами

1. Для забезпечення оцінки антропогенних викидів із джерел парникових газів, видалення парникових газів поглиначами та з метою здійснення моніторингу та оцінки реалізації державної кліматичної політики, передбачених статтею 23 цього Закону, згідно з керівними принципами Міжурядової групи експертів зі зміни клімату та рішеннями Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату та рішеннями Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, що є нарадою Сторін Паризької угоди, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, забезпечує проведення інвентаризації антропогенних викидів із джерел парникових газів та видалення парникових газів поглиначами, а також своєчасність, прозорість, точність, внутрішню узгодженість, порівнянність, повноту та постійне вдосконалення процесу такої інвентаризації.
2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, має право уповноважити підприємства, установи та організації, що належать до сфери його управління (далі - Уповноважена установа), на виконання окремих функцій, передбачених національною системою інвентаризації антропогенних викидів із джерел парникових газів та видалення парникових газів поглиначами.
3. Органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування та суб'єкти господарювання безоплатно надають центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, та Уповноваженій установі інформацію, необхідну для проведення інвентаризації антропогенних викидів із джерел парникових газів та видалення парникових газів поглиначами, згідно з переліком, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, та Уповноважена установа забезпечують дотримання визначеного згідно із законодавством режиму доступу до інформації, отриманої ними відповідно до цієї статті та Закону України "Про інформацію", з урахуванням положень Закону України "Про офіційну статистику".

5. Порядок проведення інвентаризації антропогенних викидів із джерел парникових газів та видалення парникових газів поглиначами, перелік парникових газів, щодо антропогенних викидів яких проводиться інвентаризація, затверджуються Кабінетом Міністрів України згідно з керівними принципами Міжурядової групи експертів зі зміни клімату, рішеннями Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату та рішеннями Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, що є нарадою Сторін Паризької угоди.

6. Методичне забезпечення інвентаризації антропогенних викидів із джерел парникових газів та видалення парникових газів поглиначами здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 26. Національний звіт про інвентаризацію антропогенних викидів із джерел парникових газів та видалення парникових газів поглиначами

1. З метою забезпечення інформування про рівень антропогенних викидів із джерел парникових газів та видалення парникових газів поглиначами центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, розробляє, щороку оновлює та оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті Національний звіт про інвентаризацію антропогенних викидів із джерел парникових газів та видалення парникових газів поглиначами і подає його до Секретаріату Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату.

2. Національний звіт про інвентаризацію антропогенних викидів із джерел парникових газів та видалення парникових газів поглиначами розробляється та оновлюється відповідно до вимог та методологій, визначених рішеннями Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату та рішеннями Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, що є нарадою Сторін Паризької угоди, відповідно до рекомендацій Міжурядової групи експертів зі зміни клімату, а також Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства.

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, має право визначати уповноважену установу, що належить до сфери його управління, відповідальною за підготовку та оновлення Національного звіту про інвентаризацію антропогенних викидів із джерел парникових газів та видалення парникових газів поглиначами.

4. Порядок підготовки, розроблення, щорічного оновлення та оприлюднення Національного звіту про інвентаризацію антропогенних викидів із джерел парникових газів та видалення парникових газів поглиначами затверджується Кабінетом Міністрів України з дотриманням встановлених керівних принципів, умов і процедур та подальших рішень Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату та рішень Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, що є нарадою Сторін Паризької угоди.

Розділ VII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗМІНИ КЛІМАТУ

Стаття 27. Участь України у міжнародному співробітництві у сфері зміни клімату

1. Україна сприяє міжнародному співробітництву у сфері зміни клімату для спільного розв'язання глобальних екологічних проблем та виконання міжнародних зобов'язань.

2. Кабінет Міністрів України у межах своїх повноважень узгоджує та забезпечує розвиток спільних ініціатив і проектів з іноземними державами, міжнародними організаціями, взаємодіє з міжнародними кліматичними фондами та застосовує інші фінансові механізми для реалізації політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї.

3. У рамках міжнародного співробітництва здійснюється обмін досвідом та передовими технологіями щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, разом з іншими заінтересованими органами державної влади забезпечує ведення діалогу з міжнародними партнерами з питань зміни клімату та координацію участі України у міжнародних ініціативах.

Стаття 28. Звітування відповідно до міжнародних договорів України у сфері зміни клімату

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, забезпечує підготовку та оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті звітної інформації за міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, зокрема Національного звіту про інвентаризацію антропогенних викидів із джерел парникових газів та видалення парникових газів поглиначами, Національного повідомлення зі зміни клімату та Дворічного звіту з прозорості.

2. Підготовка та оприлюднення звітної інформації здійснюються відповідно до правил та керівних принципів, затверджених рішеннями Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату та рішеннями Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, що є нарадою Сторін Паризької угоди.

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, здійснює підготовку та подання повідомлення з адаптації з урахуванням вимог, керівництв, методології та звітних інструментів, узгоджених відповідно до рішень Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату та рішень Конференції Сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, що є нарадою Сторін Паризької угоди. Повідомлення з адаптації подається і періодично оновлюється у складі Національного плану з адаптації, національно визначеного внеску України до Паризької угоди, Національного повідомлення зі зміни клімату, Дворічного звіту з прозорості або разом з ними у строки, передбачені для відповідного документа, звіту, повідомлення.

Стаття 29. Звітування відповідно до зобов'язань, передбачених Договором про заснування Енергетичного Співтовариства

1. З метою інформування про стан виконання Національного плану з енергетики та клімату центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері економічного, соціального розвитку і торгівлі, забезпечує підготовку та оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті Національного звіту про прогрес у сфері енергетики та клімату відповідно до зобов'язань України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства.

Вимоги до складання Національного звіту про прогрес у сфері енергетики та клімату та порядок його підготовки встановлюються Кабінетом Міністрів України.

2. Національний звіт про прогрес у сфері енергетики та клімату подається до Секретаріату Енергетичного Співтовариства до 15 березня року, наступного після схвалення Національного плану з енергетики та клімату, та кожні наступні два роки після цього.

3. Національний звіт про прогрес у сфері енергетики та клімату містить інформацію про прогрес у виконанні завдань, досягненні цільових показників та внесків, передбачених Національним планом з енергетики та клімату.

4. Національний звіт про інвентаризацію антропогенних викидів із джерел парникових газів та видалення парникових газів поглиначами та Дворічний звіт з прозорості подаються до Секретаріату Енергетичного Співтовариства у строки, визначені частиною другою цієї статті.

Розділ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:

статті 14 цього Закону, яка набирає чинності через один рік з дня набрання чинності цим Законом;

статті 21 цього Закону, яка набирає чинності через один рік з дня скасування чи припинення воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX.

2. Установити, що:

перший національно визначений внесок України до Паризької угоди, схвалений Кабінетом Міністрів України, вважається базовою середньостроковою ціллю. Будь-які наступні (оновлені) цілі повинні мати більш амбітні показники, ніж ті, що визначені у першому національно визначеному внеску України до Паризької угоди;

регіональні та місцеві плани зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, регіональні та місцеві стратегії адаптації до зміни клімату розробляються та затверджуються протягом двох років з дня набрання чинності цим Законом.

3. Внести зміни до таких законів України:

1) у Законі України "Про охорону навколишнього природного середовища" (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 41, ст. 546 із наступними змінами):

статтю 1 після слів "негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище" доповнити словами "у сфері зміни клімату";

частину першу статті 6 після слів "забезпечення екологічної безпеки" доповнити словами "пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї";

2) у Законі України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

частину першу статті 26 доповнити пунктом 22-3 такого змісту:

"22-3) затвердження місцевих планів зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, а також місцевих стратегій адаптації до зміни клімату або прийняття рішень про включення політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї до регіональних стратегій розвитку, стратегій розвитку територіальних громад та планів заходів щодо їх реалізації, місцевих та регіональних програм охорони довкілля та інших документів планування місцевого рівня";

у частині першій статті 33:

пункт "а" доповнити підпунктом 7 такого змісту:

"7) підготовка і подання на затвердження ради проектів місцевих планів зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, а також місцевих стратегій адаптації до зміни клімату або забезпечення включення політик та заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї до регіональних стратегій розвитку, стратегій розвитку територіальних громад та планів заходів щодо їх реалізації, місцевих та регіональних програм охорони довкілля та інших документів планування місцевого рівня";

пункт "б" доповнити підпунктами 17 і 18 такого змісту:

"17) забезпечують виконання заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї, здійснюють контроль за їх виконанням;

18) забезпечують здійснення моніторингу виконання заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї";

3) статтю 7-1 Закону України "Про гідрометеорологічну діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 16, ст. 95; 2013 р., № 48, ст. 682) доповнити абзацом десятим такого змісту:

"організація здійснення кліматичного інформаційного обслуговування користувачів та підготовка прогнозів зміни клімату";

4) статтю 21 Закону України "Про місцеві державні адміністрації" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20-21, ст. 190 із наступними змінами) доповнити пунктом 3-1 такого змісту:

"3-1) розробляє, подає на затвердження відповідної ради та забезпечує виконання регіональних планів заходів щодо зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами, а також регіональних стратегій адаптації до зміни клімату, звітує перед відповідною радою про їх виконання";

5) у статті 1 Закону України "Про альтернативні джерела енергії" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 24, ст. 155) слова "національний визначений внесок" замінити словами "національно визначений внесок України", а слова "національного визначеного внеску України" - словами "національно визначеного внеску України";

6) частину другу статті 6 Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 34, ст. 1173 із наступними змінами) доповнити пунктом 10 такого змісту:

"10) допомога для виконання заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї";

7) у Законі України "Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 22, ст. 150):

у статті 1:

у частині першій:

пункт 5 після слів "викиди парникових газів" доповнити словами "з установки";

пункт 8 після слів "джерело викидів парникових газів" доповнити словами "на установці";

пункти 9, 10 та 12 після слів "викиди парникових газів" в усіх відмінках доповнити словами "з установки";

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Інші терміни у цьому Законі вживаються у значеннях, наведених у Цивільному кодексі України, Господарському кодексі України та законах України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності", "Про основні засади державної кліматичної політики";

пункт 5 частини першої статті 8 після слів "визначає обсяги викидів парникових газів" та "необхідної для визначення обсягів викидів парникових газів" доповнити словами "з установки";

у частині першій статті 9:

абзац перший після слів "Установки, з яких здійснюються викиди парникових газів" доповнити словами "в результаті діяльності, що входить до переліку видів діяльності, затвердженого Кабінетом Міністрів України";

абзац другий після слів "викидів парникових газів" доповнити словами "з установки";

пункт 3 частини другої статті 10 після слів "підтвердження відповідності визначення обсягу викидів парникових газів" доповнити словами "з установки";

у частині другій статті 13:

пункт 4 після слів "даних для моніторингу та звітності щодо викидів парникових газів" доповнити словами "з установки";

пункт 6 після слів "викидів парникових газів" доповнити словами "з установки".

4. Кабінету Міністрів України:

1) протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації положень цього Закону;

розробити та затвердити Довгострокову стратегію низьковуглецевого розвитку України;

2) протягом двох років з дня набрання чинності цим Законом розробити та затвердити:

Стратегію адаптації до зміни клімату;

секторальні програмні документи щодо зменшення обсягів антропогенних викидів парникових газів та збільшення обсягів видалення парникових газів поглиначами;

секторальні програмні документи щодо адаптації до зміни клімату;

3) через два роки з дня набрання чинності цим Законом поінформувати Верховну Раду України про стан його виконання.

Президент України

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ

8 жовтня 2024 року

№ 3991-IX